

Súd: Okresný súd Galanta  
Spisová značka: 13P/25/2013  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313202721  
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Singerová  
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2015:2313202721.8

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Singerovou vo veci starostlivosti o plnoleté dieťa : X. S., E. XX.X.XXXX, I. M., T. S. XXXX/XX, v čase maloletosti v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov : matka : I. O. S., E. XX.X.XXXX, I. E., L. XX, XXXX D. a otec : X. S., E. XX.X.XXXX, I. K. I., XX I. S., Z., Z. X XHL, zastúpený : O. S., E. XX.X.XXXX, I. XXX XX M., Ž. XXXX/XX, o zníženie výživného na plnoleté dieťa, takto

### rozhodol:

Návrh sa zamietá.

Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

Otec sa návrhom doručeným tunajšiemu súd dňa 4.2.2013 a jeho doplnením do zápisnice cestou svojho zástupcu dňa 26.2.2013 domáhal zníženia výživného na v tom čase už plnoletú E., I. a v tom čase ešte maloletého X. u každého z detí na 50 eur mesačne od 1.3.2013 s odôvodnením, že je dlhodobo práceneschopným a preto si nie je schopný plniť určenú vyživovaciu povinnosť.

Uznesením č.k. 13 P 25/2013 -9 zo dňa 5.3.2013 vylúčil súd konanie vo veci zníženia výživného na plnoletú I. W. E. na samostatné konanie, ktoré sa viedlo na tunajšom súde pod sp. zn. 15 C 108/2013.

Súd pojednával a vec rozhodol bez prítomnosti a výsluchu otca, ktorý mal predvolanie na pojednávanie vykázané cestou jeho zástupcu, ktorý sa k návrhu vyjadril.

Zástupca otca na pojednávaní navrhol návrhu vyhovieť s odôvodnením zdravotných problémov na strane otca, ktoré má posledné 3 - 4 roky v dôsledku, ktorých si nemôže plniť vyživovaciu povinnosť v určenom rozsahu, pričom poprel, že by mal otec vyššie príjmy alebo lepšie zárobkové pomery tak, ako tvrdila matka.

Matka na pojednávaní navrhla návrh zamietnuť s argumentáciou vyšších príjmov otca než deklarovaných, pričom mu jedna vyživovacia povinnosť odpadla. Uviedla, že otec dlhodobo riadne nepracuje a dobrovoľne si neplní svoju vyživovaciu povinnosť, pričom má celkové zameškané výživné vo výške 100.000 eur.

Plnoleté dieťa navrhlo návrh otca zamietnuť s tým, že vyživovaciu povinnosť si voči nemu plní najmä matka, otec sa o neho zajíma iba raz mesačne, keď mu posiela výživné vo výške 50 eur.

Kolíznym opatrovníkom na čas maloletosti navrhol návrh zamietnuť, pretože zníženie výživného nie je v záujme dieťaťa, na ktorého strane od poslednej úpravy prišlo k zvýšeniu jeho nákladov a výdavkov a otcovi odbudla jedna vyživovacia povinnosť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie vyjadrením matky, plnoletého dieťaťa a zástupcu otca a prečítaním sa oboznámil s dokladmi o príjmoch a výdavkoch rodičov, a maloletého dieťaťa a s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 15P 108/2013 a 12 P 40/2009 a zistil nasledovný skutkový a právny stav :

Výživné otca na plnoleté dieťa bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 12P/40/2009 - 81 zo dňa 14.1.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.2.2010, kedy súd zvýšil výživné odo dňa 1.9.2009, na 70 eur mesačne. X. mal v tom čase 14,5 roka a navštevoval 9. ročník základnej školy, matka bola zamestnaná s príjmom vo výške 800 - 1200 eur mesačne, otec bol bez evidencie na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, či poberateľ dávok v hmotnej núdzi alebo spoločne posudzovaná osoba štátnych dávok, v databáze Sociálnej poisťovne sa nenachádzal ako poistenec, či platiteľ poistného; zdržiaval sa vo Veľkej Británii na neznámom mieste a ďalšie jeho sociálne, rodinné a majetkové pomery sa súdu nepodarilo zistiť a preto vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky, ktorá bola v tom čase vo výške 695 eur mesačne. Otec aj matka mali tri ďalšie vyživovacie povinnosti na vtedy už plnoletú I. určenú otcovi uznesením Okresného súdu Galanta č.k. 20C/75/2009 - 56 zo dňa 20.11.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 7.12.2009, ktorým súd schválil súdny zmier, ktorým sa zvýšilo výživné na 85 eur mesačne, v tom čase plnoletú S. a v tom čase maloletú E. určenú otcovi naposledy rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 12P/40/2009 - 81 zo dňa 14.1.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 17.2.2010 na každé z detí vo výške 85 eur mesačne.

X. má v súčasnosti 20 rokov a po získaní výučného listu študuje na strednej škole obchodu a služieb Z. Kodálya v Galante na nadstavbovom štúdiu. Býva so sestrou v byte v matkinom vlastníctve, kde výdavky na bývanie, stravovanie a ďalšie výdavky znáša matka. Otec sa s X. nestýka, je s ním len v občasnom telefonickom kontakte, vyživovaciu povinnosť si otec dobrovoľne plní len vo výške 50 eur mesačne. Matka žije a pracuje v Nórsku na 60 % úväzok a má príjem vo výške 12.000 nórskeho korún mesačne a výdavky na bývanie vo výške 6.500 nórskeho korún mesačne. Je nemajetná. Otec žije vo Veľkej Británii v spoločnej domácnosti s družkou. Otec ani jeho družka nie sú zamestnaní, ich príjem je vo výške 1.270 libier mesačne (cca. 1.588 eur), ktorý pozostáva z invalidného dôchodku družky 530 libier, nemocenského 280 libier, príjmu otca 240 libier a opatrovateľského na družku 220 libier. Výdavky majú vo výške 1.198 libier (1.498,- eur) a to nájomné 600 libier, strava 400 libier, smeti 30 libier, plyn 40 libier, elektrina 40 libier, voda 40 libier a splátky práčky 24 libier. Otec tvrdil, že má vážne zdravotné problémy, ktoré ho obmedzujú vo výkone práce a vo výbere povolania, ktorými odôvodnil aj svoj návrh, ktoré tvrdenia však nepreukázal relevantnými dôkazmi. Podľa tvrdenia jeho zástupcu je nemajetný, pričom ten namietal tvrdenia matky ohľadne príjmov otca z prenájmu a jeho nízkej životnej úrovne, o ktorých skutočnostiach má však zástupca len nepriame vedomosti. Rodičia majú okrem X. dve ďalšie vyživovacie povinnosti na už plnoletú I. W. E. naposledy určené horeuvedenými rozhodnutiami tunajšieho súdu. Tunajší súd rozsudkom č.k. 15C/108/2013 - 118 zo dňa 20.11.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.1.2015 zamietol návrh otca na zníženie výživného na obe plnoleté deti. Vyživovacia povinnosť na plnoletú S. naposledy otcovi určená horeuvedeným rozsudkom tunajšieho súdu odpadla, pretože dieťa je už schopné sa samo živiť.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p., rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcim rozhodnutiu súdu, pričom prichádza do úvahy zrušenie, zníženie alebo zvýšenie výživného. Občiansky súdny poriadok uvádza, že zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Špeciálna úprava zákona o rodine výslovne neustanovuje dobu, na ktorú možno vzťahovať zmenu pomerov, ale najneskôr musí byť daná v čase rozhodovania súdu.

Podľa § 62 ods. 1, 2 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa, jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa rozumie schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov, uspokojovať všetky relevantné životné náklady, pričom musí byť trvalá. Ako okolnosť, keď trvá vyživovacia povinnosť rodičov (odôvodnená úlohou rodiča viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým potrebných predpokladov na sebarealizáciu), sa tradične akceptuje štúdium z účelom získania predpokladov na výkon povolania. Okrem záujmu dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie, však treba zohľadňovať požiadavku ich včasnej realizácie, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja k práci (napr. zavinené rozviazanie pracovného pomeru). Dosiahnutím plnoletosti vyživovacia povinnosť rodičov nezaniká (pokiaľ dieťa z rôznych dôvodov nenadobudne schopnosť samostatne sa živiť, vyživovacia povinnosť trvá do smrti rodiča alebo dieťaťa).

Odôvodnenosť potrieb vyjadruje požiadavku, aby plnením vyživovacej povinnosti boli uspokojené všetky náklady vo vzťahu k dieťaťu, ktoré možno očakávať, pričom miera potrieb je rôzna a závisí od veku, duševnej a fyzickej vyspelosti, schopností, zdravotného stavu, záujmov, nadania, talentu, vzdelania, od formy prípravy na budúce povolanie, ale aj od schopností a možností rodičov. Je teda úmerná životnej úrovni rodičov a bude sa pohybovať od bežných najzákladnejších potrieb nutných pre život v prípade obmedzených predpokladov na strane rodičov až po plné uspokojenie všetkých odôvodnených potrieb dieťaťa. Všeobecne platí, že výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča a jeho snahe z tohto dôvodu sa vyhnúť plneniu tejto povinnosti.

V danom prípade súd skúmal zmenu okolností, ku ktorým prišlo od poslednej úpravy výživného a zistil, že k zmene pomerov prišlo jednoznačne na strane tohto času už plnoletého X., ktorí v čase poslednej úpravy výživného navštevoval základnú školu a v súčasnosti po získaní výučného listu študuje ďalej na nadstavbovom štúdiu na strednej škole, ktoré štúdium by mal ukončiť maturitnou skúškou a je teda v jeho záujme a jemu na prospech, v dôsledku čoho sa jeho odôvodnené výdavky zvýšili. Otec si dobrovoľne voči nemu plní vyživovacia povinnosť iba vo výške 50 eur mesačne, všetky ďalšie výdavky, ako sú náklady na bývanie, stravu, oblečenie, hygienické potreby, kultúrny a spoločenský život pokrýva výlučne matka. X. sa s otcom nestýka, nebol ho pozrieť ani v mieste jeho bydliska v zahraničí, kde sa pritom zdržiava otec dlhodobo. Napriek tomu, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že by bolo

namieste výživné otca zvýšiť, otec sa návrhom domáha zníženia výživného, ktoré odôvodnil tým, že má vážne zdravotné problémy, ktoré ho obmedzujú vo výkone práce a vo výbere povolania. Otec však ani napriek viacerým výzvam súdu, a to ani cestou svojho zástupcu, ktorému bola z dôvodu neuposlúchnutia výzvy súdu uložená aj poriadková pokuta, nepreukázal svoje tvrdenia relevantnými dôkazmi. Nedoložil potvrdenie o svojom zdravotnom stave a to ani v konaní, kde sa domáhal z rovnakého dôvodu zníženia výživného na E. W. I., ktorý návrh bol z dôvodu neunesenia dôkazného bremena právoplatne zamietnutý. Vzhľadom k tomu, že otec ani v tomto konaní nepreukázal dôvodnosť svojho návrhu, hoci sa konanie na tunajšom súde viedlo viac než 2 roky a pretože sa nedostavil ani na jedno súdne pojednávanie, pokusy o jeho výsluch dožiadaným súdom boli neúspešné, súd nevyhovel záverečnému návrhu jeho zástupca odročiť pojednávanie za účelom výsluchu otca a návrh otca na základe vykonaného dokazovania zamietol. Otcovi okrem toho od poslednej úpravy preukázateľne odpadla jedna vyživovacia povinnosť na dcéru S. a preto je súd toho názoru, že otec si môže plniť vyživovaciu povinnosť na toho času plnoletého X. v naposledy určenej výške bez ohrozenia svojej vlastnej výživy.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní od dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.